

**Ohuolukordadest ja peaaegu juhtunud õnnetustest teatamise,
registreerimise ja uurimise põhimõtted**

Kategooria	Juhatuse otsus
Ulatus	Eesti Energia AS'i kontsern
Kehtivuse algus	Alates kinnitamisest
Seotud dokumendid	Töötervishoiu ja tööohutuse seadus
Vormid ja info-süsteemi lahendused	Ohuolukordadest teavitamise märkmik Ohuolukordadest teavitamise veebilahendus www.energia.ee/oht Ohuolukordade ja vahejuhtumite register
Omanik	Riskijuhtimise osakond
Kehtivuse kaotavad dokumendid	-

1. Eesmärk

- 1.1 Põhimõtetega kehtestatakse miinimumnõuded töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas toimunud ohuolukordadest ja peaaegu juhtunud õnnetustest (edaspidi vahejuhtum) teatamisele, registreerimisele ja uurimisele Eesti Energia AS-i kontsern ettevõtetes, äriüksustes ja teenistustes (edaspidi kontsern).
- 1.2 Ohuolukordadest ja vahejuhtumitest teatamise, registreerimise ja uurimise eesmärgiks on muuta tööprotsessid ohutumaks, efektiivsemaks, keskkonda säästvamaks, pöörates kontserni töötajaid kaasates igakülgset tähelepanu protsesse häirivatele sündmustele, ilmingutele, nende põhjustele ja tagajärgedele.
- 1.3 Käesolev kord kehtib ka kontserni töövõtjatele ja teenust pakkuvatele ettevõtetele, kes teostavad töid kontserni objektidel või territooriumitel.
- 1.4 Põhimõtted lähtuvad Eesti Vabariigis kehtivast seadusandlusest ja arvestavad ISO 45001 töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemi nõudeid.
- 1.5 Dokumendi aja- ja asjakohasuse eest vastutab Eesti Energia AS'i riskijuhtimise osakond (edaspidi riskijuhtimise osakond) ning põhimõtete üle vaatamine toimub vajadusepõhiselt kuid mitte harvem kui kord kolme aasta jooksul.
- 1.6 Järelevalvet käesolevate põhimõtete täitmise üle teostab riskijuhtimise osakond.

2. Mõisted

- 2.1 **Ohuolukord** – tööga seotud olukord, mis võib põhjustada töötajale vigastuse, põduruse või hukkumise või võib kahjustada keskkonda ja/või vara (näit. tööohutusnõuete rikkumine; töökoha ohutusnõuetele mitte vastamine; ohtlikud seadmed, töövahendid, tööriistad vms)
- 2.2 **Peaaegu juhtunud õnnetus/ vahejuhtum** (ingl. k. near miss) - tööga seonduv sündmus, mis ei lõppenud, kuid mis oleks võinud lõppeda töötajate põduruse, vigastuse või hukkumisega. (näit. töötaja kukkumine libedal käiguteel, mis ei lõppenud vigastusega)

- 2.3 **Tööohutusnõuete rikkumine** - ettevõttes või EE kontsernis kehtestatud ohutusnõuete osaline või täielik eiramine.
- 2.4 **Ohtlikud töövahendid/seadmed** – Töövahendid ja seadmed mis ei vasta ohutusnõuetele (nt eemaldatud kaitseseadeldised, blokeeritud avariilülid jms)
- 2.5 **Põdurus** – identifitseeritav ebasoodne füüsiline või vaimne seisund, mis on tekkinud ja/või on muutunud halvemaks töötegevuse ja/või tööga seonduva olukorra tõttu.
- 2.6 **Ennetav tegevus** – tegevus võimaliku mittevastavuse või muu ebasoovitava võimaliku olukorra põhjuse kõrvaldamiseks.
- 2.7 **Korrigeeriv tegevus** – tegevus avastatud mittevastavuse või muu ebasoovitava olukorra põhjuse kõrvaldamiseks (korrigeeriv tegevus võetakse ette kordumise vältimiseks, samas kui ennetav tegevus võetakse ette ilmnemise vältimiseks).
- 2.8 **Õnnetusjuhtum** – vahejuhtum, mille tagajärjeks on vigastus, põdurus või hukkumine.

3. Põhimõtted

- 3.1 Igast ohuolukorrast ja vahejuhtumist tuleb teavitada vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale, kasutades selleks sobivaimat viisi:
- 3.1.1 Suuline teavitamine peab toimuma viivitamatult juhul, kui tegemist on ohuolukorraga, mis võib lõppeda õnnetusjuhtumi või hädaolukorraga. Suulise teavitamise korral tuleb teavitada vastutavaid isikuid vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.
- 3.1.2 Kirjalik teavitamine toimub „Ohuolukorra ja peaaegu juhtunud õnnetuse teatise“ (vt näidist Lisas 2) täitmisega ning selle panemisega vastavasse postkasti. Ettevõttes peavad olema kindlaks määratud kohad postkastidele ning kokku lepitud postkastide tühjendamise tihedus, mis ei tohi olla harvem kui kord nädalas.
- 3.1.3 Elektroonne teavitamine toimub elektroonsete seadmete (näit. arvuti, nutitelefon, tahvelarvuti vms) läbi vastava elektroonse lahenduse „Ohuolukordadest teavitamine“ (www.energia.ee/oht) või emaili teel (ohutus@energia.ee)
- 3.2 Ettevõtte registreerib kõik ohuolukorrad ja vahejuhtumite teavitused vastavalt p.4
- 3.3 Ohuolukorra tuvastaja ja teataja peab võimalusel teostama ka ennetavaid tegevusi tegeliku õnnetusjuhtumi ärahoidmiseks.(nt ohutuslindi paigaldamine, piiramine vms)
- 3.4 Oluline on kõigi ohuolukordade teadetega tegeleda lõpuni, vastasel korral kaotab teatamine mõtte ning samuti on oluline anda tagasisidet töötajatele, et ohuolukord või vahejuhtumi osas võeti vastu konkreetsed meetmed kasutades selleks stende vms.

4. Ohuolukordade ja peaaegu juhtunud õnnetuste registreerimine

- 4.1 Ettevõtte poolt määratud isik registreerib kõik ohuolukorrad ja vahejuhtumite teavitused ohuolukordade ja vahejuhtumite registrisse.
- 4.2 Ohuolukordade ja vahejuhtumite registri näidis on Lisas 1.
- 4.3 Ohuolukordade ja vahejuhtumite registris peab olema minimaalselt kirjas:
- teatise tüüp, mille kaudu teatis laekus (paber, elektroonne, suuline)
 - kuupäev ja kellaaeg, millal teavitus tuli
 - asukoht
 - ohuolukorra lühikirjeldus
 - koheselt ettevõtetud toimingud
 - parendustegevused õnnetuse ärahoidmiseks
 - teataja ees- ja perekonnanimi

- amet
- märkused

4.4 Ohuolukordade ja vahejuhtumite registris peab olema kajastatud teatistes olev informatsioon mille sisu registreerides muuta ei tohi.

5. Ohuolukordade ja peaaegu juhtunud õnnetuste käsitlemine

- 5.1 Vahejuhtumite (peaaegu juhtunud õnnetuste) korral viiakse läbi uurimine, mille põhieesmärk ei ole süüdlase ega süüteo raskusastme tuvastamine, vaid vahejuhtumi juurpõhjuste väljaselgitamine ning ennetavate meetmete rakendamine samalaadsete sündmuste vältimiseks.
- 5.2 Vahejuhtumite (peaaegu juhtunud õnnetuste) uurimiseks tuleks kasutada 5-miks meetodikat.
- 5.3 Juhul kui peaaegu juhtunud õnnetuste põhjused ei ole selged ja üheselt tuvastatavad, tuleb uurimine läbi viia ettevõtte uurimiskomisjoni poolt. Komisjon moodustatakse vastavalt olukorrale ning vajadusel kaasatakse tehnilisi eksperte, seadme valmistaja firma esindajaid või muid isikuid. Uurimiskomisjoni peab kuuluma vähemalt kaks ettevõtte töötajat, kellest üks on töökeskkonnaspetsialist või tema ülesandeid täitev isik.
- 5.4 Ohuolukordadest teavitamise puhul, peab eesmärk olema ohuolukorra kiire likvideerimine tegeliku õnnetuse ennetamiseks.
- 5.5 Vahejuhtumi uurimine tuleb läbi viia mõistliku aja jooksul, soovitatavalt 10 tööpäevaga alates teate saamisest.
- 5.6 Uurimise tulemused tuleb koondada vastavasse akti (vt. näidis Lisas 3), kuhu märgitakse vahejuhtumile eelnenud situatsioon, selle põhjused ning korrigeerivad ja ennetavad meetmed samalaadsete sündmuste vältimiseks tulevikus.
- 5.7 Uurimise käigus koondatakse kõik seotud materjalid (teatise, joonised, skeemid, seletuskirjad, aktid jne) toimikuks.
- 5.8 Uurimistulemused tuleb vajadusel teha teatavaks kogu ettevõtte personalile.

6. Parendustegevused

- 6.1 Uurimisaktis ära märgitud korrigeerivate ja ennetavate meetmete puhul tuleb määrata tegevuste prioriteetsus vastavalt vahejuhtumi ohtlikkuse astmele, kirjeldada parendustegevused, tähtajad ja vastutajad.
- 6.2 Ettevõtte poolt määratud töötaja jälgib tegevuste tähtaegu ja täitmise protsessi.

7. Ohuolukordadest ja peaaegu juhtunud õnnetustest teatamise eest premeerimine

- 7.1 Ettevõtte poolt määratud töötaja kogub ettevõttes kvartali jooksul laekunud ohuolukordade ja vahejuhtumite teatisted kokku ning esitab need Tööohutusnõukojale.
- 7.2 Tööohutusnõukojas loositakse teatiste saatnute vahel tänukink. Tänukingi eesmärk on tunnustada ohutut töökeskkonda toetavat käitumist.
- 7.3 Ohuolukordadest ja peaaegu juhtunud õnnetustest teatajad saavad tänukingi kätte juhul, kui nende poolt esitatud teatisted on identifitseeritavad (olemas on nimi ja perekonnanimi, amet e. ei ole anonüümsed).

Lisa 1

Nr.	Teatise tüüp	Kuupäev	Kellaeg	Asukoht	Ohuolukorra liik	Ohuolukorra kirjeldus	Koheselt ettevõetud toimingud	Parendustegevused õnnetuse ärahoidmiseks	Teataja ees ja perenimi	Amet	Märkused
1.	Paber				Tööohutusnõuete rikkumine						
2.	Elektroonne				Töökoht ei vasta ohutusnõuetele						

Ohuolukorra teatis

Kuupäev: Kellaeg:

Asukoht:

Ohuolukorra liik:

- Peaaegu juhtunud tööõnnetus
- Tööohutusnõuete rikkumine
- Ohtlikud töövahendid/seadmed
- Töökoht ei vasta ohutusnõuetele
- Eetikakoodeksi rikkumine
- Muu

Olukorra kirjeldus:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Koheselt ettevõetud toimingud:

.....

.....

Teatas:

ees- ja perekonnanimi, ametikoht

OHUTUS EELKÕIGE!

Lisa 3

PEAAEGU JUHTUNUD ÕNNETUSE UURIMISE AKT

Sündmuse nimetus

Akti koostamise koht

Koostamise kuupäev

Komisjoni koosseis:
Esimees (amet,nimi)

Liikmed (amet,nimi)

UURITI JA LEITI JÄRGMIST:

1. Sündmusele eelnev olukord
2. Sündmus(t)e kirjeldus
3. Sündmus(t)e põhjused ja tagajärjed ning nendevahelised seosed
4. Komisjoni järeldused ja ettepanekud

Allkirjad: (nimi, allkiri, kuupäev):